

Konkurrense har intet som helst andet Endemaal end det, at, naar den ene tilbyder Arbejdet for den og den Pris, skal den anden sælge det noget billigere, og paa den Maade kommer man ned til, at Arbejdet eller Varen ingen Ting koster. Deri skete der er Forandring, da Karl Marx, tror jeg det var, udtalte sit bekendte Ord til Arbejderne: Arbejdere i alle Lande, forener jer! Værer en Gang, at I have fælles Interesse i, at Varen og Arbejdet koster noget, og at den ene Arbejder ikke har Interesse i, at den anden fremstiller, bliver billigt. For at nævne et Eksempel her hjemme fra, kunde vi se for en Tid siden, da vi havde denne Bagerstrejke i Kjøbenhavn, da raabte de socialdemokratiske Blade ikke: Brødfordyrere, og hvad der skete, det var dog simpelt hen, at nogle Bagervende, som tjene en 25 Kr. om Ugen, fordyrede Brødet for alle de Arbejdere, som maatte ikke tjene mere end 10 Kr. Det er selvfølgelig det samme, som man gør ved Beskyttelsen, det er i det hele taget det, at man fordyrer Varen for det enkelte Fag, og det maa de andre finde sig i at betale. Men Arbejderne have netop lært, at de ikke leve af at købe deres Varer billigt, men af at sælge deres Arbejde dyrt. Arbejderne i den Forstand have alle fælles Interesser med hele det producerende Samfund. Efter min Mening har det producerende Samfund til Forskel fra den Del af Samfundet, der ikke producerer noget, den Interesse, at Varen, Arbejdet eller dets Produkt, koster det mest mulige, mens de, der have faste Indtægter og Penges, have Interesse i, at det koster det mindst mulige. Derfor ser jeg saaledes paa det, at et Beskyttelsessystem, vel at mærke retfærdigt gennemført, gennemført paa den Maade, at de, som i Forvejen have for lidt, saa mere, og ikke saaledes, at de, som have for meget, saa mere, saaledes som de fleste Beskyttelsessystemer gennemføres, gennemført paa den Maade, jeg ønsker det, vil i Virkeligheden være en Stat paa Kapitalen, idet man ved Fordyrelse af Varen gør Kapitalen mindre værd. Jeg kan ikke nægte, at jeg har været hensynsløs nok til at more mig, naar jeg har hørt nogle af disse agrariske Agitatorer, som særlig skulle have Patent paa at være Ugrarer. Naar de rejse omkring og holde Foredrag, er der gerne to Nummere i en saadan Forestilling, som gaa igen bestandig. Der er naturligvis forskellige Mellemting deri, og i den sidste Tid har man lagt det ene noget af. I Begyndelsen var der imidlertid altid to saadanne Nummere. En Agrartaler begynder sit Foredrag med at fortælle om Guldmøntfoden, han fortæller om Folk, hvilken

umaadelig Ulykke det var for det danske Landbrug, at vi havde faaet Guldmøntfod, i Kraft af Guldmøntfoden ere vore Varer ingen Ting blevne værd, Guldmøntfoden var en hel Genistreg fra Kapitalens Side, i Kraft af den blev dens Penges mere værd, mens Arbejdet og dets Produkter bleve mindre værd. Det fortæller man, og Folk raabe Hør og Bravo, som det hører sig til, og finder, det er fornuftigt, og det er ogsaa fornuftigt. Derpaa fortæller man vedkommende en hel Del andre Ting i Midten af Foredraget, og saa i Slutningen kommer det næste Stykke, jeg vil omtale, nemlig Toldspørgsmaalet. Derom fortæller vedkommende Foredragsholder, hvilken Uret det danske Landbrug lider ved, at vi have Beskyttelse her i Landet: Tænt en Gang, vi som i Forvejen ere saa daarligt stillede, vi skulle betale Livsforbrødenhederne saa forfærdeligt dyrt. Saadan en Foredragsholder ender saa som oftest med et flot Udtryk om, at det, det gælder om, er at arbejde for billige Livsforbrødenheder. Livsforbrødenheder ere jo en Vare, det er blot en Vare, som produceres og bruges i stor Mængde, mens man ikke i og for sig ved Livsforbrødenheder kun fortaar, hvad der skal bruges til Livets Ophold, men blot den Vare, som der bruges mest af. Vedkommende Taler har rimeligvis ikke tænkt over det, og Tilhørerne rimeligvis heller ikke. De høre vedkommende Taler i Begyndelsen af sit Foredrag sige, at det var en Ulykke, at vi sit Guldmøntfoden, thi den staber billige Varer, og derpaa siger han i Slutningen af sit Foredrag, at Beskyttelsen er en Ulykke, fordi den staber dyre Varer. Begge Dels gaa i Folk. Det bliver sagt, og med en vis Fret, at Arbejderne ikke ere beskyttede. Jeg indrømmer, at det er et Argument, som har nogen Betydning, thi hvis det var almindeligt at indføre fremmed Arbejdskraft, kunde Arbejderne sige: Det hjælper os overhovedet ikke, hvad Varen koster, thi Arbejdskraften kan indføres og indføres. Men hertil maa jeg sige, at for det første er det ikke almindeligt at indføre Arbejdskraft, dernæst er Arbejdet overhovedet noget beskyttet dels gennem Sproget, og det er ikke nogen ringe Beskyttelse, men særlig gennem Arbejdernes Organisation, den strækker sig jo ikke saa lidt ud over Landets Grænser, og gennem en Solidaritetssjælelse, der heldigvis mere og mere vaagner blandt Arbejderne, have de en ret betydelig Beskyttelse. Men hvis denne Beskyttelse ikke skulde staa til, vilde jeg inderlig gerne være med til at lægge Hindringer i Vejen for fremmed Arbejdskrafts Indførelse, hvis det skulde ske, at Arbejderne, efter at man i Almindelighed